

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2021 m. spalio 22 d.
(OR. en)

EUCO 17/21

CO EUR 15
CONCL 5

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2021 m. spalio 21 d. ir 22 d.) – Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtos Europos Vadovų Tarybos išvados.

I. COVID- 19

1. Vykdamas skiepavimo kampanijas visoje Europoje buvo padaryta didelė pažanga kovoje su COVID-19. Tačiau padėtis kai kuriose valstybėse narėse tebėra labai rimta. Siekiant toliau didinti skiepavimosi apimtį visoje Sąjungoje, reikėtų intensyviai pastangas, kad būtų įveiktos abejonės dėl skiepavimosi, be kita ko, kovojant su dezinformacija, visų pirma socialinės žiniasklaidos platformose. Būtina išlikti budriems galimų naujų atmainų atsiradimo ir plitimo atžvilgiu.
2. Atsižvelgdama į epidemiologinės situacijos raidą, Europos Vadovų Taryba ragina toliau vykdyti koordinavimą, kad būtų palengvintas laisvas judėjimas ES viduje ir kelionės į ES, bei peržiūrėti abi Tarybos rekomendacijas. Ji ragina Komisiją paspartinti darbą su trečiosiomis šalimis pažymėjimų tarpusavio pripažinimo srityje.
3. Remiantis per COVID-19 krizę įgyta patirtimi, turi būti stiprinamas ES atsparumas krizėms ir horizontalusis pasirengimas joms. Siekiant užtikrinti geresnę būsimų ekstremaliųjų sveikatos situacijų prevenciją, geresnį pasirengimą joms ir reagavimą į jas Europos Sąjungoje, Europos Vadovų Taryba ragina užbaigti derybas dėl sveikatos sąjungos teisės aktų rinkinio ir užtikrinti, kad valstybės narės būtų tinkamai įtrauktos į Pasirengimo ekstremalioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucijos (HERA) valdymą. Ji primena, kad reikia sparčiai toliau vykdyti darbą, susijusį su galimybėmis gauti vaistų visose valstybėse narėse.
4. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad ES tebėra įsipareigojusi prisidėti prie tarptautinio atsako į pandemiją ir visiems užtikrinti prieigą prie vakcinų. Ji ragina skubiai pašalinti kliūtis, trukdančias visame pasaulyje organizuoti vakcinaciją, ir prašo Komisijos šiuo klausimu toliau tiesiogiai palaikyti ryšius su gamintojais. Tokiu būdu valstybės narės galės greičiau pristatyti vakcinas šalims, kurioms jų labiausiai reikia. ES toliau remia vakcinų gamybą ir vakcinaciją šalyse partnerėse.

5. Atsižvelgdama į tai, kad artėja G20 susitikimas, o lapkričio mėn. įvyks Pasaulio sveikatos asamblėjos specialioji sesija, Europos Vadovų Taryba pabrėžia remianti tvirtą ir itin svarbų Pasaulio sveikatos organizacijos vaidmenį būsimo pasaulinio sveikatos valdymo srityje ir tikslą susitarti dėl tarptautinės sutarties dėl pandemijų.

II. SKAITMENINIAI KLAUSIMAI

6. Europos Vadovų Taryba primena ES tikslą užtikrinti Europos skaitmeninę transformaciją, kuri skatins mūsų ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą bei konkurencingumą ir nepriklausomai bei atvirai stiprins mūsų skaitmeninį suverenumą. Tai padidins mūsų atsparumą ir palengvins žaliąją pertvarką. Šiuo tikslu Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia vykdyti įtraukią ir tvarią skaitmeninę politiką, visų pirma daug dėmesio skirti skaitmeniniams įgūdžiams ir skaitmeniniam švietimui.
7. Europos Vadovų Taryba ragina sparčiai išnagrinėti Komisijos pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, – juo įgyvendinamas skaitmeninės politikos kelrodis.
8. Europos Vadovų Taryba apžvelgė pažangą, padarytą skaitmeninės darbotvarkės ir pagrindinių teisėkūros dokumentų srityje. Ji ragina teisėkūros institucijas iki metų pabaigos susitarti dėl Tarptinklinio ryšio reglamento ir prašo jų tęsti darbą, susijusį su pasiūlymais dėl Skaitmeninių paslaugų akto ir Skaitmeninių rinkų akto, kad kuo greičiau būtų pasiektas plataus užmojo susitarimas. Be to, Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu sparčiai daryti pažangą įgyvendinant kitas esamas ir būsimas iniciatyvas, visų pirma:
 - atskleisti duomenų vertę Europoje, ypač taikant visapusišką reglamentavimo sistemą, kuri skatintų inovacijas ir sudarytų palankesnes sąlygas geresniam duomenų perkeliamumui, sąžiningai prieigai prie duomenų ir užtikrintų sąveikumą;
 - įgyvendinti likusias priemones, būtinas konkrečioms sektorinėms duomenų erdvėms sukurti, kaip nustatyta 2020 m. vasario mėn. Europos duomenų strategijoje, ir parengti šio proceso veiksmų gaires;

- sukurti inovacijoms palankią dirbtinio intelekto reglamentavimo sistemą siekiant paspartinti šių technologijų įsisavinimą tiek privačiajame, tiek viešajame sektoriuose, kartu užtikrinant saugumą ir visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms;
 - nustatyti Europos skaitmeninės tapatybės sistemai skirtus bendrus standartus ir susitarti dėl suderinto požiūrio į ją, ir
 - skatinti pažangiosios Europos mikroschemų ekosistemos kūrimą visoje vertės grandinėje ir toliau didinti atsparumą, be kita ko, žaliavų srityje, nes tai itin svarbu siekiant išvengti jų stygiaus, kliudančio mūsų skaitmeninei transformacijai. Todėl Europos Vadovų Taryba laukia būsimo pasiūlymo dėl Europos lustų akto.
9. Europos Vadovų Taryba atkreipė dėmesį į tai, kad gerokai padaugėjo kibernetinės kenkimo veiklos, kuria siekiama pakenkti mūsų demokratinėms vertybėms ir pagrindinių mūsų visuomenės funkcijų saugumui. Ji pakartoja esanti tvirtai įsipareigojusi puoselėti demokratines vertybes tiek virtualiojoje, tiek nevirtualiojoje erdvėje. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina ES įsipareigojimą kurti atvirą, laisvą, stabilią ir saugią kibernetinę erdvę ir ragina viso pasaulio šalis laikytis šių normų ir užtikrinti jų laikymąsi. Ji ragina tęsti darbą, susijusį su pasiūlymu dėl peržiūrėtos Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvos, siūlomos Direktyvos dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo ir Kibernetinio saugumo diplomatijos priemonių rinkinio. Ji pabrėžia, kad kibernetinių grėsmių akivaizdoje reikia veiksmingo koordinavimo ir pasirengimo. Atsižvelgdama į tai, ji pabrėžia, kad svarbu toliau plėtoti ES kibernetinio saugumo krizių valdymo sistemą ir veiksmingą ES lygmens atsaką į didelio masto kibernetinio saugumo incidentus ir krizes, be kita ko, vykdant pratybas ir tiriant Jungtinio kibernetinio saugumo padalinio iniciatyvos potencialą. Ji pabrėžia, kad būtina stiprinti veiksmus kovojant su kibernetiniais nusikaltimais, visų pirma išpuoliais, vykdomais naudojant išpirkos reikalavimo programinę įrangą, ir stiprinti bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis, be kita ko, daugiašaliuose forumuose. Europos Vadovų Taryba laukia šiuo metu atliekamos ES kibernetinės gynybos politikos metmenų peržiūros rezultatų.

10. Europos Vadovų Taryba pabrėžia skaitmeninio junglumo svarbą, be kita ko, įvertinant galimybes toliau plėtoti saugų kosmoso technologijomis grindžiamą junglumą. Turėtų būti plėtojamas ir skatinamas Europos patikimo junglumo modelis, grindžiamas ES vertybėmis, pasitikėjimu, skaidrumu ir atskaitomybe. Remiant mūsų interesus ir vertybes pasaulinėje arenoje vienas iš svarbiausių vaidmenų tenka partnerystėms su bendramintėmis šalimis. Prekybos ir technologijų taryba yra svarbus žingsnis stiprinant transatlantinį bendradarbiavimą skaitmeninėje srityje.

III. ENERGIJOS KAINOS

11. Europos Vadovų Taryba aptarė pastarojo meto energijos kainų šuolį ir kainų augimo poveikį piliečiams bei įmonėms, ypač mūsų pažeidžiamiesiems piliečiams ir MVI, kurie stengiasi atsigausti po COVID-19 pandemijos.
12. Į priemonių rinkinį, kuris pateikiamas Komisijos komunikate dėl augančių energijos kainų problemos sprendimo, įtraukta naudingų tiek trumpalaikių, tiek ilgesnio laikotarpio priemonių.
13. Europos Vadovų Taryba prašo:
 - Komisijos, padedant Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (ESMA), išnagrinėti dujų ir elektros rinkų, taip pat ES ATLPS rinkos veikimą. Vėliau Komisija įvertins, ar tam tikros prekybos elgsenos atžvilgiu reikalingi tolesni reglamentavimo veiksmai;
 - valstybių narių ir Komisijos skubiai kuo geriau pasinaudoti šiuo priemonių rinkiniu siekiant suteikti trumpalaikę pagalbą pažeidžiamiausiems vartotojams ir remti Europos įmones, atsižvelgiant į valstybių narių situacijų įvairovę ir specifiškumą;

- Komisijos ir Tarybos skubiai apsvarstyti vidutinės trukmės ir ilgalaikes priemonės, kuriomis būtų prisidedama siekiant užtikrinti energiją namų ūkiams ir įmonėms už prieinamą kainą, padidintas ES energetikos sistemos ir vidaus energijos rinkos atsparumas, užtikrintas energijos tiekimo saugumas ir remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, atsižvelgiant į valstybių narių situacijų įvairovę ir specifiškumą, ir
 - Europos investicijų banko išnagrinėti, kaip paspartinti investicijas į energetikos pertvarką atsižvelgiant į esamą jo kapitalo manevringumo maržą, kad ateityje sumažėtų trikdžių rizika ir būtų įgyvendinti Europos užmojai siekiant pasaulinio junglumo.
14. 2021 m. spalio 26 d. įvyksiančiame neeiliniame Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos (energetika) posėdyje bus imtasi veiksmų šiam darbui nedelsiant vykdyti. Europos Vadovų Taryba stebės padėtį ir vėl ją svarstys gruodžio mėn.

IV. MIGRACIJA

15. Vadovaujantis 2021 m. birželio 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis ir siekiant užkirsti kelią žūtims bei sumažinti spaudimą prie Europos sienų laikantis ES ir tarptautinės teisės, buvo pateikti aštuoni veiksmų planai, skirti kilmės ir tranzito šalims. Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis, prireikus kartu su valstybėmis narėmis, dabar turėtų užtikrinti, kad tie planai veiktų, ir nedelsdami juos įgyvendinti, bendradarbiaudami su šalimis partnerėmis. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad šiems veiksmų planams bus numatyti konkretūs tvarkaraščiai ir skirta tinkama finansinė parama; ji pakartoja prašanti Komisijos pranešti Tarybai apie su tuo susijusius savo ketinimus.

16. Europos Vadovų Taryba ragina Komisiją skubiai pateikti pasiūlymų dėl veiksmų, susijusių su visais migracijos maršrutais, laikantis padidinto ES užmojo, taip pat skubiai sutelkti jiems finansavimą ir reguliariai apie tai informuoti Tarybą. Su migracija susijusiems veiksams reikėtų kuo geriau panaudoti bent 10 % Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (KVTBP) finansinio paketo, taip pat pagal kitas atitinkamas priemones skiriamą finansavimą.
17. Atsižvelgdama į savo 2021 m. kovo mėn. pareiškimą ir į 2021 m. birželio mėn. išvadas, Europos Vadovų Taryba pakartoja, jog tikisi, kad pagal atitinkamas priemones Sirijos pabėgėliams ir priimančiosioms bendruomenėms Turkijoje, Jordanijoje, Libane ir kitose regiono dalyse, įskaitant Egiptą, skirtas finansavimas bus mobilizuotas laiku.
18. Europos Vadovų Taryba ragina Turkiją užtikrinti, kad 2016 m. ES ir Turkijos pareiškimas būtų visiškai ir nediskriminuojamai įgyvendintas, be kita ko, Kipro Respublikos atžvilgiu.
19. Europos Vadovų Taryba nesitaikstys su jokia trečiųjų valstybių mėginimu naudotis migrantais kaip priemone siekiant politinių tikslų. Ji smerkia visus hibridinius išpuolius prie ES sienų ir atitinkamai į juos reaguos.
20. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos pasiūlyti reikiamus ES teisinės sistemos pakeitimus ir konkrečias priemones, grindžiamas adekvačia finansine parama, kad būtų užtikrintas skubus ir tinkamas atsakas laikantis ES teisės ir tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant pagrindines teises.
21. ES toliau kovos su Baltarusijos režimo tebevykdomu hibridiniu išpuoliu, be kita ko, skubos tvarka priimdama papildomų ribojamųjų priemonių asmenims ir teisės subjektams, laikydamasi savo laipsniško metodo.
22. Europos Vadovų Taryba primena, kad reikia užtikrinti veiksmingą grąžinimą ir visišką readmisijos susitarimų ir tvarkos įgyvendinimą naudojantis būtinais svertais.

23. ES tebėra pasiryžusi užtikrinti veiksmingą savo išorės sienų kontrolę.
24. Reikėtų toliau dėti pastangas siekiant sumažinti antrinį judėjimą ir užtikrinti teisingą valstybių narių atsakomybės ir solidarumo pusiausvyrą.

V. PREKYBA

25. Europos Vadovų Taryboje įvyko strateginė diskusija dėl ES prekybos politikos.

VI. IŠORĖS SANTYKIAI

26. Europos Vadovų Taryba aptarė pasirengimą būsimam 2021 m. lapkričio 25–26 d. įvyksiančiam ASEM aukščiausiojo lygio susitikimui. Šiame kontekste ji remia ES strategiją dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione ir prašo Tarybos užtikrinti, kad ji būtų greitai įgyvendinta.
27. Europos Vadovų Taryba taip pat aptarė, kaip rengiamasi 2021 m. gruodžio 15 d. įvyksiančiam Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimui. ES santykiai su šiuo regionu tebėra labai svarbūs strateginiu požiūriu. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo raginimą Baltarusijos valdžios institucijoms paleisti visus politinius kalinius.
28. Rengiantis COP26 susitikimui Glazge, Europos Vadovų Taryba ragina užtikrinti plataus užmojo visuotinę atsaką į klimato kaitą. Būtina užtikrinti, kad pajėgtume neviršyti 1,5°C visuotinio atšilimo ribos. Todėl Europos Vadovų Taryba prašo visų Šalių pristatyti ir įgyvendinti plataus užmojo nacionalinius tikslus ir politiką. Ji ragina visų pirma stipriausios ekonomikos šalis pranešti apie tvirtesnius ir plataus užmojo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus arba juos atnaujinti iki COP26 pradžios, jeigu jos to dar nepadarė, ir pateikti ilgalaikes strategijas, skirtas nulinio grynojo išmetamo CO₂ kiekio tikslui pasiekti ne vėliau kaip 2050 m. Europos Vadovų Taryba primena ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą toliau didinti kovos su klimato kaita finansavimą. Ji ragina kitas išsivysčiusias šalis skubiai padidinti savo indėlį siekiant kolektyvinio kovos su klimato kaita finansavimo tikslo – 100 mlrd. USD per metus iki 2025 m. imtinai.

29. Europos Vadovų Taryba taip pat atkreipė dėmesį į pasirengimą Kunminge įvyksiančiam COP15 susitikimui biologinės įvairovės klausimais. Ji ragina parengti plataus užmojo pasaulinę biologinės įvairovės strategiją po 2020 m. siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir pakeisti šį procesą priešingu.

*

* *

Atsižvelgdama į 2018 m. gruodžio 6 d. Tarybos deklaraciją dėl kovos su antisemitizmu ir bendro saugumo požiūrio siekiant geriau apsaugoti žydų bendruomenes ir institucijas Europoje plėtojimo ir 2020 m. gruodžio 2 d. Tarybos deklaraciją dėl kovos su antisemitizmu integravimo į visas politikos sritis, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 2021 m. spalio 5 d. Komisijos priimtą ES kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategiją. 2021 m. spalio 13 d. Malmėje įvykęs tarptautinis Holokausto aukų atminimo ir kovos su antisemitizmu forumas primena, kad reikia negailėti pastangų kovojant su visų formų antisemitizmu, rasizmu ir ksenofobija.